

MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

CHIRURGIA

1. Charakteristika špecializačného odboru

Chirurgia sa zaoberá komplexnými diagnostickými a liečebnými metódami pri chorobách a úrazoch, ktoré sú liečiteľné chirurgicky. K základným okruhom patria malformácie, choroby a novotvary tráviaceho traktu, endokrinných orgánov, prsníkov, podporného a pohybového systému, akútne brušné príhody, akútne cievne príhody periférnych ciev a choroby periférnych žíl, úrazy hrudníka, hlavy, brucha a končatín aj s poranením ciev, vrátane základných rekonštrukčných výkonov. Špecializačný odbor chirurgia ako základný chirurgický odbor sa uplatňuje v ambulantnej chirurgii, jednodňovej chirurgii a na chirurgických lôžkových zariadeniach.

2. Dĺžka špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium trvá najmenej 5 rokov.

3. Požiadavky na zaradenie do špecializačného štúdia

Odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolaní lekár.¹⁾

4. Obsah a rozsah špecializačného štúdia

A. Teoretické vedomosti

A.1 Spoločný chirurgický kmeň v trvaní 24 mesiacov

1. osvojenie si chirurgickej ambulantnej práce a práce na chirurgickom lôžkovom oddelení, na jednotke intenzívnej starostlivosti (JIS),
2. oboznámenie sa so základným chirurgickým inštrumentáriom, vrátane laparoskopického,
3. interpretácia laboratórnych a zobrazovacích vyšetrení,
4. predoperačná príprava pacienta, pooperačná starostlivosť, enterálna a parenterálna výživa, podávanie transfúzií,
5. vedenie zdravotnej dokumentácie,
6. osvojenie si základných princípov komunikácie s chirurgickým pacientom, zvládanie náročných situácií pri oznamovaní nepriaznivej diagnózy, či prognózy.

¹⁾ § 33 a 33a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

A.2 Vzdelávanie v odbore chirurgia v trvaní 36 mesiacov

1. nové trendy v chirurgii, samoštúdium odbornej literatúry,
2. operačné postupy chirurgických výkonov,
3. účasť na indikačných a multidisciplinárnych seminároch,
4. účasť na teoretických a praktických kurzoch organizovaných školiacim pracoviskom,
5. základy farmakoterapie v chirurgických odboroch,
6. konzervatívna liečba v chirurgii,
7. základy epidemiológie, zásady asepsy, antisepsy, bariérového prístupu, profylaxie nozokomiálnych nákaz,
8. terapia bolesti, paliatívna medicína.

A.3 Špecifické témy

1. identifikácia násilia, páchaného na ženách a mužoch vo všetkých jeho formách, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi,
2. problematika marginalizovaných komunit,
3. psychosociálny multikultúrny vplyv na zdravie.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.3 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

A.4 Všeobecné témy

1. zdravotnícka legislatíva,
2. zdravotnícka etika,
3. systém verejného zdravotného poistenia,
4. systém sociálneho zabezpečenia a lekárska posudková činnosť,
5. práva pacienta, vrátane práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti A.4 absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu, nemusí ich opakovane absolvovať.

B. Praktické zručnosti

B.1 Spoločný chirurgický kmeň v trvaní 24 mesiacov

B.1.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
vyšetrenie chirurgického pacienta, vedenie zdravotnej dokumentácie	-	200
ošetrovanie jednoduchých a chronických rán, vrátane nekrektómie a sutúry	-	20
aplikácia lokálnej a regionálnej anestézie	-	20
zavedenie centrálného venózneho katétra	-	10
drenáž hrudníka, torakocentéza	-	5

podávanie transfúzie	-	20
ošetrenie panarícia	-	5
otvorenie brušnej dutiny (laparotómia)	-	20
zavedenie laparoskopických portov a vytvorenie kapnooperitonea	-	30
sutúra laparotómie	-	20
malé ambulantné výkony (extirpácia, incízia, excízia)	-	20
malé chirurgické operačné výkony (extirpácia LU, lipómy, benígne kožné a podkožné tumory)	-	10
malé amputácie nôh	-	10
asistencia pri veľkých operačných výkonoch (operácie hrubého čreva, rekta, žalúdka, pečene, pankreasu)	20	-
kardiopulmocerebrálna resuscitácia (KPCR)* *možnosť realizácie aj na simulátore	-	5

B.1.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe počas spoločného chirurgického kmeňa v trvaní 24 mesiacov

Pracovisko	Dĺžka
vnútorné lekárstvo	2 mesiace
anestéziológia a intenzívna medicína	1 mesiac
úrazová chirurgia	3 mesiace
urológia	1 mesiac
gynekológia a pôrodnictvo	1 mesiac
rádiológia a intervenčná rádiológia, nukleárna medicína	1 mesiac
chirurgia	15 mesiacov

B.2 Vzdelávanie v odbore chirurgia v trvaní 36 mesiacov

B.2.1 Počet zdravotných výkonov

Zdravotný výkon	Počet	
	asistencia	samostatne
laparoskopická cholecystektómia	-	25
laparoskopická apendektómia	-	20
laparoskopická hernioplastika (TAPP, TEP)	-	30
operácia hernií (okrem inguinálnych) - hernia v jazve, umbilikálna, femorálna, linea alba)	-	10
vytvorenie kolostómie, Hartmannova operácia	-	5
anastomózy na tráviacom trakte (GEA, anastomóza tenkého čreva, hrubého čreva)	-	10
prvá asistencia pri laparoskopickej operácii hrubého čreva alebo rekta	10	-
asistencia pri laparoskopických výkonoch na hornom GIT (napríklad fundoplikácie, hiatoplastiky, bariatria)	5	-
splenektómia, resp. prvá asistencia pri splenektómii alebo ošetrení hemoperitonea** **asistencia a samostatný výkon sú alternatívou (stačí splniť len jednu alternatívu)	3	3
operácie pre karcinóm prsníka (prvá asistencia)	5	-
asistencia pri operáciách štítnej žľazy a príštitných teliesok	5	-
operácie hemoroidov, perianálnych abscesov, fistúl	-	5
začatie hrudnej operácie (torakotómia)	-	5

vysoké amputácie končatín	-	10
asistencia pri výkonoch cievnej chirurgie (operácia varixov, trombektómia, embolektómia)	10	-
asistencia pri neurochirurgickom ošetrovaní CNS (napríklad kraniotómia)	5	-
asistencia pri chirurgickom ošetrovaní traumy muskuloskeletálneho systému	10	-
prvá asistencia pri veľkých operačných výkonoch (resekcie hrubého čreva, rekta, pečene, pankreasu, žalúdka)	20	-

B.2.2 Rozsah povinnej odbornej zdravotníckej praxe

Pracovisko	Dĺžka
hrudníková chirurgia	1 mesiac
cievna chirurgia	1 mesiac
klinická onkológia	1 mesiac
neurochirurgia	1 mesiac
detská chirurgia	1 mesiac
chirurgia	30 mesiacov
chirurgické oddelenie výučbového zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne	1 mesiac

C. Návnik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov, vrátane osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných rómskych komunít, ľudí bez domova, utečencov, migrantov a iných zraniteľných skupín, s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii.

Ak účastník špecializačného štúdia témy uvedené v časti C. absolvoval v rámci iného špecializačného študijného programu alebo certifikačného študijného programu v období kratšom ako 10 rokov, nemusí ich opakovane absolvovať.

5. Ukončenie špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred skúšobnou komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

6. Výstupné vedomosti a zručnosti

A. Po absolvovaní spoločného chirurgického kmeňa

1. ošetrovať jednoduché a komplikované chronické rany,
2. asistovať pri chirurgických operáciách,
3. samostatne vykonávať ľahšie chirurgické výkony, resp. realizovať časť komplexného chirurgického výkonu pod dozorom lekára špecialistu,
4. samostatne vykonávať všeobecnú chirurgickú ambulatnú starostlivosť (prijímať pacientov do ústavnej zdravotnej starostlivosti, ošetrovať drobné poranenia, ošetrovať

akútne a chronické rany, indikovať pomocné vyšetrovacie metódy pri stanovení diagnózy, samostatne vyhodnocovať nálezy zobrazovacích vyšetrení pri traume muskuloskeletálneho systému, interpretovať laboratórne vyšetrenia),

5. vykonať KPCR,
6. samostatne plniť úlohy ošetrojúceho lekára u chirurgického pacienta počas ústavnej zdravotnej starostlivosti,
7. komunikovať so špecialistami konziliárnych vyšetrení v rámci medziodborovej spolupráce,
8. vykonávať ústavnú pohotovostnú službu pod dohľadom lekára s ukončeným špecializačným štúdiom.

B. Po absolvovaní špecializačného štúdia

1. samostatná práca v chirurgickej ambulancii a na lôžkovom chirurgickom oddelení,
2. ovládať indikácie na operačnú liečbu,
3. znalosť operačných postupov chirurgických výkonov,
4. samostatne zvládnuť akútne operácie, základné elektívne výkony a základné onkochirurgické postupy,
5. samostatne vykonávať ústavnú pohotovostnú službu.